

skulde udstrækkes til Krongodset i Almindelighed. Det er mig ikke nøiagtigt bekendt, om der ikke endnu, paa nogle af Krongodserne existere Forhold, der have deres Oprindelse derafra. I Byen, veed jeg, der gives Superficiairgods, ligesom ogsaa flere andre Steder; paa nogle Steder i Jylland finder et andet Retsforhold Sted, idet Bønderne ere at betragte som Eiere af den ene Fjerdedeel af Gaarden og Gods-eieren af de tre Fjerdedele. Det synes klart, at samtlige saadanne Forhold maae bedømmes efter den særlige Retscharakter, de have antaget paa hvert enkelt Sted, og jeg maa ansee det for meget betænkeligt i en almindelig Lov at optage nogen Bestemmelse derom; hvis man vilde gjøre det, da maatte der efter min Mening fordres særlige Forarbejder; men, saaledes som dette Amendement er føiet til Paragraphen, forekommer det mig at være dobbelt betænkeligt, da der derved knyttes dertil den Bestemmelse i Paragraphen: „dog forsaavidt det er bortfæstet ikke til Andre end Fæsterne, medmindre disse deri samtykke“. Naar nemlig nu det vedkommende Gods er bortfæstet, som det i Amendementet er forudsat, til Eieren af Bygningerne, vil det jo allerede efter den i § 1 optagne Bestemmelse være med denne, at Lehnbesidderen har at forhandle, og det foreslaaede Tillæg vil altsaa ikke behøves; det kan kun finde Anvendelse i Tilfælde af Fæstledighed. Nu troer jeg ikke, at der er nogen Retsikkerhed for Eieren af en saadan Bygning for, at Grundeieren ikke bortfæster Markerne til Andre, naar han vil opføre særlige Bygninger. Forøvrigt er der jo, hvad specielt Samsø angaaer, en Undersøgelse igang imod Lehnbesidderen med Hensyn til hans formeentlig friere Udøvelse af Raadigheden over Jorderne, og jeg skulde meget feile, hvis der ikke tillige er en Privatsag mellem en saadan Superficiairbonde eller hans Arvinger og Lehnbesidderen. Ved nærværende Lov at ville gribe ind i saadanne Forhold, der ikke lettelig kunne afgjøres uden ved Domstolene og tildeels allerede foresligge Domstolene, finder jeg dog meget urigtigt.

Bregendahl: Det Endringsforslag, som den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 2det District (Kasmussen) med

Flere har stillet her til denne Paragraph, er affattet i al Almindelighed, saaledes at det ogsaa maatte angaae, naar det blev optaget i Loven, alt det Gods, som kunde indbefattes under det Navn Superficiairgods. Men det forekommer mig, at hans Udtalelse saavel under Sagens forrige Behandling, som idag med Hensyn til dette Endringsforslag, kun sigtede til det Forhold, der fandt Sted paa det af ham nævnte Lehnsgods, nemlig paa Den Samsø. Jeg vil derfor rette det Spørgsmaal til den ærede Forslagsstiller, om han er aldeles vis paa, at der ikke paa noget andet Lehnsgods, Stamhuusgods eller Fideicommissgods her i Landet, findes noget Gods, der kan kaldes Superficiairgods end paa Den Samsø, og, dersom han ikke kan besvare dette Spørgsmaal bekræftende, saaledes at han kan paastaae, at der ikke paa noget andet end det nævnte Gods findes noget Bøndergods, der kan kaldes Superficiairgods, saa vil jeg gjerne spørge, hvorfor dette Amendement er stillet saa almindeligt og ikke indskrænket alene til det, som det skulde angaae. Skulde han ikke drifte sig til at besvare Spørgsmaalet, saaledes, at der ikke findes noget som helst Gods, der kan kaldes Superficiairgods paa andet end det her nævnte Gods, saa vil jeg gjerne udbede mig Oplysninger af den ærede Forslagsstiller, om han kan sige mig, hvad der forstaaes ved Superficiairgods, og om han er fuldkommen overbevist om, dersom han ved Superficiairgods forstaaer alene det Gods, hvor Fæsterne eie Bygningerne, men Gods-eieren Jorderne, at der ikke kan være Modificationer i dette Forhold mellem Fæsteren og Gods-eieren, og at et saadant Forhold, skjøndt det er modificeret, ikke skulde kunde kvalificere Godset til at henføres under Benævnelsen „Superficiairgods“. Jeg skal dertil tilføie, at det er mig bekendt af en Rets sag, i hvis Paadømmelse jeg for ikke lang Tid siden har deeltaget, at der paa et enkelt Gods i Jylland findes Superficiairgods i den Forstand, som jeg antager, at den ærede Forslagsstiller har opfattet det. Men jeg troer, at det er meget uklart, i hvilket Retsforhold en saadan superficiair Bonde staaer til Gods-eieren, og at dette Retsforhold for Superficiairbonden kan være forskjelligt paa de for-